

s kruhom kaznilniške hrane ter vinom, ki ga je skrivaj dobil, bral tovarišem sv. mašo in jih obhajal. Vseh 40 je umrlo muče-

niške smrti; nihče ni omahnil, vsi so pove-
ličevali Boga do zadnjega in vse mirno pre-
nesli.

Proračun in delo dravske banovine

Pretekli teden je zasedal v Ljubljani pod predsedstvom bana dr. Natlačena banski svet dravske banovine, da razpravlja o proračunu za leto 1939/40, ki znaša 136,3 milijona dinarjev izdatkov in prav toliko dohodkov. V primeri s sedaj veljavnim proračunom je novi proračun povišan za 6,3 milijona dinarjev. Proračun za 1935/36 je znašal 91,95 milij. in je do sedanjega novega predloga narasel za 44,35 milij. din. Velik del tega prirastka gre na račun vzdrževanja ljudskih šol, narasli pa so tudi izdatki za vse oddelke banske uprave: za občni od 5,7 na 7,2, upravni od 0,63 na 1,32, za kmetijski od 10,0 na 13,45, za prosvetni od 5,35 na 26,54, tehnični od 36,64 na 40,1, oddelke za socialno politiko in narodno zdravje od 17,0 na 24,6, finančni od 12,3 na 18,9, na oddelek za trgovino, obrt in industrijo od 2,54 na 3,2 milij. dinarjev. Čeprav je proračun povišan, se banovinske davščine ne bodo povečale. Kritje za zvišani proračun je iskati predvsem v povečani davčni osnovi, vsled česar se bodo zvišali dohodki od banovinskih doklad, in sicer za okoli 5,6 milij. dinarjev.

Banovinska doklada ostane nespremenjena ter se k. pobirala 50% občna doklada, 5% cestna, 5% zdravstvena in 35% šolska doklada. Te doklade bodo dale skupaj 68.342.500 din, torej za 5,6 milij. več kot v lanskem proračunu. Delež pri skupnem davku na poslovni promet bo dal 2.900.000 din dohodkov. Donos trošarin je določen na 39,5 milij. din, med njimi trošarina na alkoholne pijače v donosu 18 milij. din. Donos banovinskih davščin in taks je predviden v višini 19 milij. din. V tem poglavju je povišan donos 40% doklade k državi taksi na vstopnice na 1 milij. din (prej 700.000 din), donos takse od prenosa ne-

premičnin na 10,8 milij. din (prej 10 milij. din) in davka na dedščine na 650.000 din (prej 450.000 din).

Kar se tiče dela banske uprave, je treba poudariti, da je elektrifikacija dežele znatno napredovala, zlasti na Dolenjskem, v Posavju in v Savinjski dolini. Poraba električnega toka se je od leta 1935 do 1938 dvignila od 8,1 na 31,3 milij. kilovatnih ur. Veliko skrbi je posvečala banska uprava pospeševanju kmetijstva. Ker je Slovenija agrarno prenaseljena, se da znatno zboljšanje položaja našega kmeta doseči le s tem, da se pospešuje kmetijska stanovska in kmetijsko strokovna izobrazba ter se podpira kmetijstvo, združeno v organizacijah, predvsem v zadrugah. Slovenija ima sedaj štiri kmetijske šole, nove kmetijske šole se ne bodo ustanovile. Kmečko- in gospodinjstvo-nadaljevalnih šol je bilo v zadnjih treh letih ustanovljenih 66, deluje jih pa sedaj 325, ki jih je uspešno dovršilo 8177 učencev in učenk. Izredna kmetijska predavanja na teh šolah je poslušalo 22.500 kmetovalcev. Za ureditev gnojišč je banska uprava prispevala v zadnjih treh letih 1,5 milij. din, to je 30-50% vseh stroškov. Od 130.000 kmečkih gospodarstev v Sloveniji ima danes urejena gnojišča okoli 6000, to je 5%. Za ureditev vseh gnojišč bi bilo potrebno okoli 300 milij. din. Skozi 20 let bi morala banska uprava v ta namen prispevati letno 8 milij. din.

Banska uprava je tudi pospeševala živinorejo in mlekarstvo. Kar se tiče vinogradništva, je ustanovila poseben sklad, ki bo zbral 6 milij. din, in iz katerega se bodo dajala brezobrestna posojila za obnovo vinogradov. Te uredbe pa pristojno ministristvo še ni odobrilo, ker bi naj bil ta sklad naložen v Hranilnici dravske banovine. Z

velikim 63 milij. posojilom je uspelo banovini oživeti kmečko kreditno združništvo, čigar poslovanje se polagoma spet obnavlja. Posebno pažnjo je banska uprava polagala na ohranitev gozdov in pospeševanju gozdarstva. Za hudourniška dela je banovina v zadnjih treh letih izdala 8,5 milij. din, država pa samo 2,5 milij. Večji zneski so bili izdani za ureditev hudournikov v okrajih: Dravograd 1 milij. Gornji grad 1,8 milij. Kamnik 0,7 milij., Konjice 0,4, Krško 1,1 milij., Ljubljana 1,7 milij., Radovljica 1,5 milij. din. V tehničnem oddelku se je posebna pažnja posvečala pravilni izbiri gradbenega in cestno-vzdrževalnega materiala. Zaradi skromnih finančnih sredstev je morala banska uprava omejiti svoje delo osobito na to, da so se preložili prestrmi klanci, preložili prehudi ovinki in razširila preozka cestišča. Leseni mostovi so se postopoma obnavljali z novimi ter se je za obnovo 15 večjih mostov izdalo 9,1 milij. din, v vsa mostovna dela pa je bilo v zadnjih treh letih vloženo okoli 13 milij. din. Sedaj se gradi most čez Muro pri Petanjcih, ki bo sam zahteval 6,35 milijona din kredita. Za začetno cesto Podvin-Lesce bo potrebnih okoli 10 milij. din. V bodoče banovina ne bo mogla financirati iz svojih sredstev gradnje novih cest, ki so samo krajevnega pomena. Za regulacijo plovnih in splavnih rek se je izdalo v treh letih 26 milij. din, od tega je prispevala banovina 14 milij. ali nad 50% vseh stroškov. Za melioracije ali regulacije manjših potokov je bilo izdanih 8,4 milij. din. Za preskrbo prebivalstva s pitno vodo je bilo zgrajenih 90 kapnic, rezervoarjev in manjših vodovodov za 21,1 milij. din.

Iz navedenega je razvidno, da je nalog, ki bi jih naj rešila banovinska samouprava, prav mnogo, sredstev pa primeroma malo. Gojimo nado, o kateri upamo, da se bo kmalu uresničila, da bodo v najbližji bodočnosti ustanovljene resnične, široke samouprave, ki bodo v njih odločevali od ljudstva izvoljeni zastopniki in ki jim bo

da je ona. Hudovanja je bilo v hipu konec. Srce se mu je širilo od sreče.

»Štefan!« se je oglasila Nina. Bila je zasopla, kar je pričalo, da je hitela.

»Tu sem!« je veselo odvrnil Štefan.

Skočil je k Nini, jo objel in poljubil.

»Zdi se mi, da je dež začel padati,« je pripomnila Nina.

»Kdo se bo sedaj menil za dež?«

»Jaz že. Uničil bo moj novi plašč.«

»A kam naj greva?«

»K nam.«

»Toda kaj bo rekel oni možakar, ki ste mi o njem govorila?«

»Kazimir? Danes je zaposlen in se bo pozno vrnil. Mati pa bo že gotovo spala.«

»Ali ne bo iz tega nič hudega?«

»Ne. Mislim, da vas na svoj dom smem povabiti, ne da bi morala za to odgovor dajati.«

Štefan je bil srečen. Spomnil se je, da bo prstan naredil na Nino boljši vtis, če ga bo dal pri luči.

Iz kapljanja je nastal pravi dež. Hitela sta. Ko sta prispela do sprehajališča, sta začela bežati. Vsa zasopla sta prišla do Ninega doma. Nina je hitela naprej, da bi prižgala luč. Štefan ji je počasi sledil.

Mater sta našla v obednici pri šivanju.

»To je Štefan, moj prijatelj!« je Nina pokazala na mladeniča.

Mati je resno sprejela obiskovalca in mu ponudila stol. Šivanje je odložila ter začela Štefana izpraševati o njegovih domačih razmerah in o njegovi službi. Potem je speljala pogovor na Kazimira.

»Ali poznate gospoda Kazimira Pavloniša. Točilnico ima in dobro zasluži. V banki že ima precej prihrankov. Nino hoče poročiti. A Nina je še mlada in vihrava. Pomislite, noče vzeti tega človeka, če ravno ima točilnico, ki dobro nese in mnogo denarja.«

»Jaz se ne čudim,« je odvrnil Štefan. »Denar pač ni vse.«

Mati ni vedela, kaj bi naj odgovorila. Šele čez nekaj časa je odvrnila:

»Res, denar ni vse, toda v tej državi zelo dosti pomeni... Nina ni preveč trdna pri zdravju. Ona...«

»Kako da ne!« je presekala Nina materi besedo.

»Veste, pred nekaj leti je že bila v bolnišnici za pljučne bolezni,« je mirno nadaljevala mati. »Kašljala je in zdravnik je rekel, da bo umrla, če je ne bomo poslali v bolnišnico. Seveda nisem imela denarja za kritje stroškov, radi tega je bila tam sobarica, dokler ni ozdravila.«

Nina je skočila pred mater. Divje je zakričala:

»Zakaj lažete take neumnosti o meni. Kar je zdravnik rekel, je bila neumnost. Malo sem kašljala, a radi tega še nisem bila bolna.«

Nato se je obrnila k Štefanu.

železne plošče odklopne ladje, ga bodo železne plošče, ker je magnetičen, vlekle nase, da se bo pod ladjo postavil navpik in se od spodaj zaletel v oklopnico. Tako bo torpedo zadela ladjo na najbolj občutljivem delu, kjer je dolejša bila najmanj zavarovana, ker tamkaj zavarovanje ni bilo potrebno in tudi ne lahko.

Letala na brezžične valove

Ameriška vojska dobi v kratkem šest letal, ki jih bo mogoče krmariti s pomočjo brezžičnih valov, in ki lahko letijo pol ure brez posadke, na kar lahko s pomočjo brezžičnih valov sama pristanejo. Ta letala mislijo uporabljati v prvi vrsti kot čitj za strelna vaje. Tri izmed teh letal dobi obalno topništvo, tri pa vojno letalstvo.

(Dolje sledi)